

Amsterdam, 6 maart 2017

p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: Inbreng Kabinetsformatie Metropoolregio Amsterdam

Geachte heer/mevrouw,

De kracht van de sterkste metropoolregio's is steeds bepalender voor de kracht van Nederland als geheel. Zij vormen de economische groeimotoren en de sociale knooppunten van onze samenleving. Wij zijn ervan overtuigd dat heel Nederland ervan profiteert als de metropoolregio's zich verder ontwikkelen. Daarvoor zijn extra inspanningen nodig. De *Metropoolregio Amsterdam* (MRA¹) stelt daarom een **Nationaal Programma Metropolen** voor. Wij hopen dat u op ons aanbod in wilt gaan om samen te werken aan een regio waarin ruimte is voor experimenten en vernieuwing.

Schaalsprong

Steeds meer mensen wonen, werken en recreëren in en rondom stedelijke gebieden. Deze groei is het sterkste in onze regio; wij groeien fors met zo'n 250.000 woningen tot 2040. De MRA is de sterkst internationaal concurrerende regio van Nederland en behoort tot de top vijf van meest concurrerende wereldsteden². De mondiale economie wordt steeds meer gekenmerkt als een competitie tussen metropolen. Als trekker van de Nederlandse economie is het belangrijk dat de MRA aan blijft sluiten bij concurrerende metropolen als Londen, Parijs, Berlijn en Frankfurt.

De schaalgrootte en complexiteit van de opgaven van de grote Nederlandse steden vraagt om een regionale aanpak. Hiervoor ontbreekt het echter aan een samenhangende strategie, zo constateert ook de OESO³. Een strategie waarbij stad en omliggende regio's elkaar beter benutten, staat nog in de kinderschoenen. Het PBL en Rli adviseerden recent daarom gebruik te maken van het concept '*borrowed size*'. De regio kan dan meeprofiteren van de groei van de stad en de stad heeft baat bij de ruimte in de regio. Dan ontstaan Hollandse metropolen met voldoende schaal om agglomeratievoordelen te behalen. Zo maken we een sprong voorwaarts met stad en regio.

Verantwoordelijke Metropoolregio

Wij willen daarom substantiële stappen zetten om de leefkwaliteit, bereikbaarheid en economische veerkracht van deze metropool te versterken. Dat kan alleen door intensiever samen te werken tussen Rijksoverheid en

¹ De MRA is een samenwerkingsverband bestaande uit 33 gemeenten, provincies Noord-Holland & Flevoland en Vervoerregio Amsterdam: 2,4 miljoen inwoners, 230.000 bedrijven, 19% BBP. MRA-agenda: www.metropoolregioamsterdam.nl

² PWC: '*Amsterdam – A City of Opportunity*' (2014)

³ OECD: '*Territorial Reviews. Netherlands*' (2014)

regionale overheden. De MRA neemt daarin vanzelfsprekend graag haar verantwoordelijkheid. De afgelopen jaren werkten de Rijksoverheid en regio al steeds beter samen in programma's zoals REOS, MIRT en de Proeftuin 'Maak Verschil'. Maar de grote opgaven van deze tijd vragen om meer ambitie en samenwerking. Wij stellen dan ook voor samen een (investerings)agenda uit te werken in een **Nationaal Programma Metropolen**.

Graag geven wij concreet aan welke prioriteiten volgens de MRA onderdeel zouden moeten uitmaken van het programma:

1. Ruimte voor wonen en werken

De Metropoolregio Amsterdam groeit snel. In het huidige groeitempo heeft de MRA al voor 2030 zo'n 300.000 en in 2040 zo'n 500.000 nieuwe inwoners. Dat vraagt om **ruimte voor stedelijke groei**. We zetten daarom nog sterker in op een versnelde realisatie van 250.000 woningen tot 2040 met behoud van leefkwaliteit en ons waardevolle landschap. Maar het toegankelijk houden van de woningmarkt, met een divers en aantrekkelijk aanbod, kunnen we niet alleen. Dat vraagt onder andere ruimte om binnen het woningbeleid meer maatwerk te kunnen leveren, toegespitst op de lokale marktomstandigheden. Met het nieuwe kabinet willen we het bestaande *Versnellingsteam Wonen* een krachtige impuls geven en op een aantal concrete binnenstedelijke locaties versnellen, experimenteren en leren. We vragen daarvoor een vernieuwend instrumentarium (waaronder innovatieve financieringsinstrumenten) en aangepaste wet- en regelgeving. Daarnaast is het voor de economische groei in onze regio nodig dat er meer middeldure huurwoningen aangeboden worden. Dat maakt het mogelijk voor onze inwoners om te verhuizen als zij een baan kunnen krijgen op een andere plek in de regio. Zo kan voorkomen worden dat een krappe woningmarkt de arbeidsmobiliteit –en daarmee de economie- op slot zet.

2. Beter verbinden

Met een **schaalsprong in het regionale openbare vervoerssysteem** kunnen wonen en werken geconcentreerd in de regio worden opgevangen. Om onze regio als geheel en in stedelijke kernen zelf (op innovatieve wijze) bereikbaar te houden zijn grote infrastructurele en financiële inspanningen onvermijdelijk. Dit vereist een systemsprong in mobiliteit; opschaling naar regionale netwerken met nieuwe (fiets)verbindingen en stallingen nabij knooppunten (verbeteren first/last-mile), beter gebruik van bestaande metroverbindingen en slimme toevoegingen en integratie met het spoor zoals het gebruik maken van lightrail. De schotten tussen verschillende vervoersvormen zijn daarbij niet heilig. Wij bieden u daarbij aan onze regio te gebruiken voor innovatieve en experimentele oplossingen zoals autonoom vervoer, *smart mobility* en slimmer vervoersmanagement. Een voorwaarde daarbij is dat er meer geld voor het infrastructuurfonds moet komen; de bestaande middelen zijn onvoldoende om de dubbele groei van de

mobiliteit (autonoom en door toename van het aantal inwoners) aan te kunnen.

Daarnaast is er voor ons, in een juiste balans, ruimte voor een **verantwoorde groei van Schiphol**, inclusief vliegveld Lelystad. De positie van Schiphol als luchtvaartknooppunt is van groot belang voor de economische positie van Nederland. De MRA vindt daarom dat er snel afspraken samen met de Rijksoverheid moeten worden gemaakt over de toekomst van Schiphol. Hierbij moeten naast economische belangen ook de belangen voor woningbouw, leefomgeving en veiligheid nadrukkelijk worden gewogen.

3. Iedereen doet mee

De MRA is van iedereen en **wil mensen meer kansen bieden**. Om te voorkomen dat een toenemend aantal mensen wordt uitgesloten van participatie op de arbeidsmarkt, is het nodig versnelling aan te brengen in het verbeteren van de toegankelijkheid van de regionale arbeidsmarkt. Het is daarom wenselijk dat het Rijk, de *Metropoolregio Amsterdam* en het bedrijfsleven een akkoord sluiten waarin heldere afspraken worden gemaakt over de gezamenlijke inzet om duurzame inzetbaarheid van met name de middelbare en laagopgeleide beroepsbevolking te vergroten. Die afspraken moeten zich toespitsen op de inzet van capaciteit en expertise, het creëren van ruimte voor regionaal beleid op het gebied van onderwijs en arbeid en op het ontschotten van de beschikbare middelen voor banenplannen en scholing.

Ook vragen wij bijzondere aandacht voor de versnelde integratie van vluchtelingen. De MRA ziet een grote uitdaging voor gemeenten en Rijk om ervoor te zorgen dat vergunningshouders goed integreren en participeren. De sleutel daartoe ligt wat ons betreft in de snelle toeleiding naar werk. De overdracht van zorgtaken naar de gemeenten heeft verder geleid tot de oprichting van regionale samenwerkingsverbanden. Wij vragen de ruimte en het vertrouwen om de integrale benadering voor jeugd, WMO en participatie verder uit te werken. Bij de aanpak van armoede en schulden moeten er extra stappen gezet worden, onder andere om schulden bij jongeren te voorkomen.

4. MRA als duurzame hotspot

De stedelijke regio biedt de juiste schaal voor het verder concretiseren van de nationale ambities voor **energietransitie** en de **overgang van een lineaire naar een circulaire economie**. De MRA zet daarbij in op volledig herbruikbare energie, aardgasloze steden en verbetering van de luchtkwaliteit. Daarvoor zijn aanpassingen nodig in wet- en regelgeving, die het onder meer mogelijk maken afval om te zetten in nieuwe grondstoffen, evenals een versnelde transitie van de havengebieden van fossiel naar circulair. Door hier samen in op te trekken met het Rijk, bedrijfsleven, kennisinstellingen, maar ook actieve burgers kunnen we grote investeringen in de gebouwde omgeving, warmte-infrastructuur, duurzame energiebronnen en slimme elektriciteitsnetwerken voor elkaar

krijgen. Want duurzame en circulaire steden zijn toekomstbestendige steden. Daarom moet het mogelijk worden om restwarmte aan te bieden onder de 'gasprijs' en willen we in deze regio afspraken maken op wijkniveau over het afkoppelen van de gasleiding.

5. Versterken vestigingsklimaat

De metropoolregio is het juiste schaalniveau om samen met bedrijven en onderwijsinstellingen maatwerk te organiseren en de concurrentiestrijd te winnen **om talent aan te trekken en te behouden**. Ter verbetering van het vestigingsklimaat is de internationalisering van het onderwijs belangrijk. Wachtlijsten op internationale scholen en de belemmerende wet- en regelgeving verdienen nadrukkelijke aandacht. De MRA heeft al concrete voorstellen gedaan met betrekking tot onderwijshuisvesting en internationale onderwijsprogramma's waaronder het inzetten van een *Taskforce*. In aanvulling hierop willen wij met het nieuwe Kabinet werken aan een gezamenlijk plan om talent aan te trekken en te behouden.

Om onze (internationale) concurrentiepositie te versterken, is het verder nodig een omslag te maken naar de digitale stad van de toekomst. Als gezamenlijke overheden bieden wij de ruimte om nieuwe toepassingen samen met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen uit te testen. Graag maken wij afspraken over nieuwe standaarden en investeringen in een versterkte en open, digitale infrastructuur.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Graag werken wij de bovenstaande prioriteiten verder met u uit in een **Nationaal Programma Metropolen**. Wij zouden dat op een vernieuwende wijze willen doen. Laten wij samen structureel het gesprek blijven voeren en investeringen op lokaal en landelijk niveau op elkaar aan laten sluiten. Zo voorkomen we versnippering en verkokering, met een maatschappelijke winst als gezamenlijk resultaat.

Wij hopen dat u het belang inziet van de vorming van sterke metropoolregio's en bieden u daarbij de Metropoolregio Amsterdam aan als experimentele regio voor innovatief beleid.

We zien uit naar een vernieuwde samenwerking en wensen u succes bij de formatie.

Hoogachtend,

Burgemeester Van der Laan
Voorzitter Metropoolregio Amsterdam

Commissaris van de Koning NH Remkes
Vicevoorzitter Metropoolregio Amsterdam

Burgemeester Weerwind
Vicevoorzitter Metropoolregio Amsterdam

